

PATVIRTINTA
Vilniaus Antakalnio pradinė mokykla
Direktorės 2021 m. gegužės 28 d.
Įsakymu Nr. V-15

VILNIAUS ANTAKALNIO PRADINĖS MOKYKLOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Antakalnio pradinės mokyklos Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Ši tvarka nustato mokyklos prevencijos ir intervencijos priemonių sistemą saugios nuo smurto ir patyčių (įskaitant ir patyčias kibernetinėje erdvėje) aplinkos kūrimui mokykloje.

3. Mokyklos direktorius, darbuotojai, ugdytinių tėvai vykdydami smurto ir patyčių prevenciją įstaigoje vadovaujasi LR Švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, LR Vaiko teisių pagrindų įstatymu (1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234), Mokyklos nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo paslaugų sutartimis, šia tvarka ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.

4. Tvarkos tikslas – sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.

5. Tvarka remiasi šiais principais:

5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. visi mokyklos bendruomenės nariai, t. y. kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, tėvai pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti;

5.3. darbuotojai veiksniams imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų;

5.4. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys geba tinkamai reaguoti patyčių situacijoje.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

6.1. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

6.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas, apkalbos ir kt.;

6.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.2. Smurto ar patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis darželio bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

6.3. Smurto ar patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų smurto ar patyčių atveju, visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6.4. Smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos direktorius, vaiko gerovės komisijos nariai, pedagogai, o ją vykdant dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

8. Mokyklos direktorius yra atsakingas už šios tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, vykdymą ir pristatymą mokyklos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja direktorius, kuris kasmet:

9.1. inicijuoja mokyklos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka mokykloje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus mokyklos VGK dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo;

9.6. atlieka kitus mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

10. Klasės pedagogas kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja vaiko gerovės komisijos pirmininką apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

11. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas, reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

12.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

12.4. informuoja pedagogą apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus;

13. Klasės auklėtojas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;

13.2. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (1priedas), ją perduoda direktoriui;

13.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su VGK, ir informuoja apie pokyčius.

14. Gavus informaciją apie patyčias/smurtą vaiko gerovės komisijos pirmininkas:

- 14.1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale;
- 14.2. imasi spręsti smurto ar patyčių situaciją;
- 14.3. nedelsiant praneša direktoriui, kuris priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo.
15. Administracijos darbuotojui, pedagogui, pagalbos specialistui ar darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.
16. Visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama pedagogų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Mokyklos darbuotojai, pedagogai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų pirmąją savaitę.
  18. Tėvai su šia tvarka supažindinami tėvų susirinkimo metu.
  19. Tvarka skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje.
-

